

Jr 12:14-17 „¹⁴Toto praví Hospodin o všech mých zlých sousedech, kteří sahají na dědictví, jež dal Izraeli, svému lidu: „Hle, já je vyvrátím z jejich půdy, i dům Judův vyvrátím z jejich středu.“ ¹⁵Až je vyvrátím, potom se nad nimi opět slituji a přivedu každého zpět do jeho dědictví v jeho zemi.

¹⁶A jestliže by se pilně učili cestám mého lidu a přísahali při mém jménu: „Jakože živ je Hospodin,“ jak učili můj lid přísahat při Baalovi, pak jim bude zbudován dům mezi mým lidem. ¹⁷Jestliže však nebudou poslouchat, zcela vyvrátím onen pronárod a nechám jej zahynout, je výrok Hospodinův.““

Gn 12:1-3 „¹I řekl Hospodin Abramovi: „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu. ²Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnaním! ³Požehnám těm, kdo žehnají tobě, proklejí ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnaní veškeré čeledi země.““

PÁ 16. listopadu – Podněty k zamyšlení

Přečtěte si kapitoly „**V Kornéliově domě**“ a „**Židé a pohané**“ z knihy *Poslové naděje a lásky*.

Rada, která o celé záležitosti rozhodla, se skládala z apoštolů a učitelů, kteří významným způsobem přispěli k zakládání křesťanských sborů mezi Židy a pohany, a také ze zvolených zástupců různých sborů. Byli zde přítomni starší z Jeruzaléma, delegáti z Antiochie a dále zástupci nejnávlivnějších sborů. Rada postupovala tak, jak jí to prikazovalo osvícené svědomí, a s důstojností církve, která byla založena z Boží vůle. Na konci jednání všichni uznali, že na spornou otázku odpověděl sám Bůh, když na pohany vyhlásil Ducha svatého; všichni si uvědomili, že jejich povinností je podřídit se vedení Ducha.

Nebylo nutné svolávat celou křesťanskou církev a o sporné záležitosti hlasovat. „Apoštolové a starší“, vlivní a rozvázní muži, vydali a sepsali rozhodnutí, které pak přijaly všechny křesťanské sbory. Ne všichni s ním však byli spokojeni; skupina ctízádných a sebevědomých bratří s ním nesouhlasila. Tito muži chtěli pracovat v Božím díle na vlastní zodpovědnost. Neustále reptali a kritizovali, navrhovali nové plány a snažili se překazit dílo těch, které Bůh povolal ke zvěstování evangelia. Již od samého počátku narážela církev na takové překážky a bude jim muset čelit až do konce času.“ (AA 196.197; PNL 113.114)

Otázky k rozhovoru

1. Jaké kroky k řešení sporů, o kterých jsme tento týden mluvili, mohou pomoci vašemu společenství v konfliktních situacích? Přestože v souvislosti s pohany v rané církvi šlo o teologický problém, jak nám způsob řešení může pomoci při sporech kulturních, politických nebo etnických, které ohrožují jednotu církve? Které principy řešení jsou podle vás nejdůležitější?

2. Znovu si přečti citát Ellen G. Whiteové z knihy *Poslové naděje a lásky*. Navzdory pozitivnímu řešení měli někteří věřící stále výhrady. Co se můžeme naučit z této smutné reality?

✦ **Texty na tento týden – Sk 6:1–6; Sk 10:1–23; Mt 5:17–20; Sk 11:3–24; Sk 15:1–22; Am 9:11.12**

✦ Základní verš

„**Nebor' vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli. Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši.**“ (Ga 3:27.28)

Jednou z největších výzev každého křesťanského společenství je udržení jednoty ve chvíli, kdy vzniknou rozbroje týkající se identity a poslání církve. Takové neshody mohou mít zničující následky. V tom jsou dnešní křesťanská společenství podobná těm, o kterých se dozvídáme v Nové zákoně. Jsme jen lidé a dříve či později se objeví rozdílnosti týkající se důležitých témat. První křesťané čelili konfliktům, které vycházely nejen z předsudků vůči různým skupinám lidí, ale také z vážných rozdílů ve výkladu klíčových starozákonních příběhů a zvyků. Tyto konflikty mohly vést ke zničení křesťanské církve již v jejích počátcích. Naštěstí v jejím čele stáli přemýšliví a vnímaví apoštolové a vůdci, kteří se při řešení konfliktů spolehnali na vedení Ducha svatého a Písma. V předchozích lekcích jsme se mimo jiné věnovali i tomu, jak prožívala jednotu raná církev. Tento týden se soustředíme na otázku, jakým způsobem prvotní církev řešila vnitřní konflikty, které ničily její jednotu a ohrožovaly její přežití. O jaké konflikty šlo, jak je řešili a co se dnes můžeme naučit z jejich zkušenosti?

✦ Týden ve zkratce:

- Etnické předsudky
- Obrácení pohanů
- Vedení Ducha
- Jeruzalémský koncil
- Nesnadné řešení
- Podněty k zamyšlení

NE 11. listopadu – Etnické předsudky

Sk 6:1-6 „¹V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl.“ ²A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech.“ ³Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověřte je touto službou. ⁴My pak budeme i nadále věnovat všechn svůj čas modlitbě a kázání slova.“ ⁵Celé shromáždění s tímto návrhem rádo souhlasilo, a tak zvolili Štěpána, který byl plný víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikánora, Timóna, Parména a Mikuláše z Antiochie, původem pohana, který přistoupil k židovství. ⁶Přivedli je před apoštoly, ti se pomodlili a vložili na ně ruce.“

PO 12. listopadu – Obrácení pohanů

Sk 10:28.29.34.35 „²⁸Promluvil k nim: „Dobře víte, že židům není dovoleno stýkat se s pohany a navštěvovat je. Mně však Bůh ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že styk s ním poskrňuje nebo znečišťuje.“ ²⁹Proto jsem také bez váhání přišel, když jste pro mne poslali, a nyní se ptám, jaký jste k tomu měli důvod.“ ... ³⁴A Petr se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestraní, ³⁵ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé.“

Sk 10:1-23 „¹V Cesareji žil nějaký muž jménem Kornélius, důstojník pluku, zvaného Italský. ²Byl to člověk zbožný, s celou svou rodinou věřil v jediného Boha, byl velmi štedrý vůči židovskému lidu a pravidelně se modlil k Bohu. ³Ten měl kolem třetí hodiny odpoledne vidění, v němž jasně spatřil Božího anděla, jak k němu vchází a volá na něj: „Kornéliu!“ ⁴Pohlédl na něj a pln bázně řekl: „Co si přeješ, Pane?“ Anděl odpověděl: „Bůh přijal tvé modlitby a almužny a pamatuje na tebe.“ ⁵Vyprav hned posly do Joppe, ať sem přivedou Šimona, zvaného Petr. ⁶Bydlí u Šimona koželuha, který má dům u moře.“

⁷Když odešel ten anděl, vyslal si Kornélius ze svých lidí dva sluhy a jednoho zbožného vojáka ze své stráže, ⁸všechno jim vypravoval a pak je zavolał do Joppe. ⁹Druhého dne, právě když se blížili k městu, vyšel Petr za polehne na rovnou střechu domu, aby se modlil. ¹⁰Pak dostal hlad a chtěl se najíst. Zatímco mu připravovali jídlo, upadl do vytržení mysli: ¹¹Vidí, jak se z otevřeného nebe cosi snáší; podobalo se to veliké plachtě, kterou spouštějí za čtyři cípy k zemi. ¹²Byly v ní všechny druhy živočichů: čtvernožci, plazi i ptáci. ¹³Tu k němu zazněl hlas: „Vstaň, Petře, zabíjej a jez!“ ¹⁴Petr odpověděl: „To ne, Pane! Ještě nikdy jsem nejedl nic, co poskvrňuje a znečišťuje.“ ¹⁵Ale hlas se ozval znovu: „Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za nečisté.“ ¹⁶To se opakovalo třikrát a zase to všechno bylo vyneseno vzhůru do nebe. ¹⁷Zatímco Petr úporně přemýšlel, co to jeho vidění může znamenat, podařilo se Kornéliovým poslušným nalézt Šimonův dům. Zastavili se před vraty, ¹⁸zavolali a ptali se, zda tu bydlí Šimon, kterému říkají Petr. ¹⁹A Petr stále ještě přemýšlel o svém vidění, když mu Duch řekl: „Jsou tu tři muži a hledají tě; ²⁰sejdi hned dolů a bez rozpaků s nimi jdi, neboť já jsem je poslal.“ ²¹Petr tedy sešel dolů k těm mužům a řekl: „Já jsem ten, kterého hledáte. Proč jste za mnou přišli?“ ²²Oni odpověděli: „Posílá nás setník Kornélius, muž spravedlivý, který věří v jediného Boha a má dobrou pověst u všeho židovského lidu. Zjevil se mu anděl a rozkázal mu, aby tě pozval do svého domu a vyslechl, co mu máš říci.“ ²³Petr je zavedl dovnitř a nechal je u sebe přes noc. Hned druhého dne se s nimi Petr vydal na cestu a ještě několik bratří z Joppe ho doprovázelo.“

Ez 4:14 „Namítl jsem: „Ach, Panovníku Hospodine, já jsem se nikdy neposkrvnil; od mládí až do nyníška jsem nejedl zdechlé či rozšápané zvíře ani jsem nedal do úst závadné maso.““

Da 1:8 „Ale Daniel si předsevzal, že se neposkrvnil královskými lahůdkami a vínem, které pil král při svých hodech. Požádal velitele dvořanů, aby se nemusel poskrvňovat.“

Mt 5:17-20 „Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. ¹⁸Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. ¹⁹Kdo by tedy zrušil jediné z těchto nejmenších přikázání a tak učil lidi, bude v království nebeském vyhlášen za nejmenšího; kdo by je však zachovával a učil, ten bude v království nebeském vyhlášen velkým. ²⁰Neboť vám pravím: Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevezdete do království nebeského.“

Sk 10:44-47 „⁴⁴Ještě když Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli. ⁴⁵Bratří židovského původu, kteří přišli s Petrem, žasli, že i pohanům byl dán dar Ducha svatého. ⁴⁶Vždyť je slyšeli mluvit ve vytržení mysli a velebit Boha. Tu Petr prohlásil: ⁴⁷„Kdo může zabránit, aby byli vodou pokřtěni ti, kteří přijali Ducha svatého jako my?“ ⁴⁸A dal pokyn, aby byli pokřtěni ve jméno Ježíše Krista. Potom jej pozvali, aby u nich zůstal několik dní.“

ÚT 13. listopadu – Vedení Ducha

Sk 11:15-17 „¹⁵Když jsem k nim začal mluvit, sestoupil na ně Duch svatý, jako už na počátku sestoupil na nás. ¹⁶Tu jsem si vzpomněl na to, co řekl Pán: „Jan křtil vodou, ale vy budete pokřtěni Duchem svatým.“ ¹⁷Jestliže tedy jim Bůh dal stejný dar jako nám, když uvěřili v Pána Ježíše Krista, jak jsem já v tom mohl Bohu bránit?“

Sk 11:1-14.18-24 „¹O tom, že i pohané přijali slovo Boží, dověděli se apoštolové a bratři v Judsku. ²Když přišel Petr do Jeruzaléma, začali mu bratři židovského původu vyčítat: ³„Navštívil jsi neobřezané lidi a jedl s nimi!“ ⁴A tak jim to Petr začal po pořádku vysvětlovat: ⁵„Byl jsem v městě Joppe a právě jsem se modlil, když jsem ve vytržení mysli měl vidění: Co se snáší dolů a podobá se to veliké plachtě, kterou spouštějí za čtyři cípy z nebe; zastavila se právě u mne. ⁶Když jsem se do ní pozorně podíval, uviděl jsem tam nejrůznější zvířata i divokou zvěř, plazy a ptáky. ⁷Ušlyšel jsem hlas, který mi řekl: „Vstaň, Petře, zabíjej a jez!“ ⁸Odpověděl jsem: „To ne, Pane! Ještě nikdy nevěšlo do mých úst nic, co poskvrňuje a znečišťuje.“ ⁹Ale hlas z nebe promluvil znovu: „Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za nečisté.“ ¹⁰To se opakovalo třikrát a vše bylo opět vyzdvíženo do nebe. ¹¹A právě v tu chvíli se zastavili před domem, kde jsme bydleli, tři muži, poslaní ke mně z Cesareje. ¹²Duch mi řekl, abych bez rozpaků šel s nimi. Se mnou se vydalo na cestu i těchto šest bratří a všichni jsme vstoupili do Kornéliova domu. ¹³On nám vypravoval, jak se mu v jeho domě zjevil anděl a řekl mu: „Pošli někoho do Joppe a pozvi k sobě Šimona, kterému říkají Petr. ¹⁴Co on ti poví, přinese spásu tobě i tvé rodině.“ ¹⁵„Po těch slovech bratří už nic nenamítali, ale velebili Bohu: „Tak i pohané povolal Bůh k pokání, aby dosáhli života!“ ¹⁶Po smrti Štěpánově nastalo v Jeruzalémě pronásledování. Ti, kteří se odtud rozprchli, dostali se až do Fénicie, na Kypu a do Antiochie; slovo evangelia však zvěstovali jenom židům. ²⁰Ale někteří z nich, původem z Kypru a z Kyrény, začali po svém příchodu do Antiochie zvěstovat Pána Ježíše také pohanům. ²¹Moc Boží byla s nimi, a veliké množství lidí uvěřilo a obrátilo se k Pánu. ²²Zpráva o tom se dostala k sluchu církve v Jeruzalémě a bratři poslali do Antiochie Barnabáše.

²³Když tam přišel a spatřil, co se z milosti Boží děje, měl radost a povzbuzoval všechny, aby ve svém rozhodnutí setrvali a zůstali Pánu věrni. ²⁴Byl to muž dobrý, plný Ducha svatého a víry; a tak bylo mnoho lidí přivedeno k Pánu.

Sk 8:1 „Saul schvaloval, že Štěpána zabili. Tehdy začalo kruté pronásledování jeruzalémské církve; všichni kromě apoštolů se rozprchli po Judsku a Samařsku.“

Sk 1:8 „Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“

ST 14. listopadu – Jeruzalémský koncil

Sk 15:8-10 „⁸A sám Bůh, jenž zná lidská srdce, se za ně postavil: Dal jim Ducha svatého tak jako nám ⁹a neucínil žádného rozdílu mezi námi a jimi, protože jejich srdce očistil vírou. ¹⁰Proč tedy nyní pokoušíte Boha a chcete vložit na učedníky břemeno, které nemohli unést ani naši otcové ani my!“

Sk 15:1-7.11-22 „¹Tu přišli do Antiochie někteří lidé z Judska a začali bratry učit: „Nepřijmete-li obřízku, jak to předpovídá Mojžíšův zákon, nemůžete být spaseni.“ ²Pavel a Barnabáš s tím nesouhlasili a dostali se s nimi do sporu; proto bylo rozhodnuto, aby ti dva a ještě někteří jiní z Antiochie šli do Jeruzaléma a předložili tuto otázku apoštolům a starším. ³Církev je tedy vyslala na cestu a oni šli přes Fénicii a Samařsko a všude k veliké radosti bratří vyprávěli, jak se i pohané obraceli k víře. ⁴Když přišli do Jeruzaléma, byli přijati církví, apoštolové a staršími a vypravovali jim, jak je Bůh ve všem vedl. ⁵Tu povstali někteří bratři z farizeů a prohlásili: „Pohané musí přijmout obřízku a musí se jim nařídít, aby zachovávali Mojžíšův zákon.“ ⁶Apoštolové a starší se tedy sešli, aby celou tu věc uvážili. ⁷Když došlo k velké rozepři, povstal Petr a promluvil k nim: „Dobře víte, bratří, že si mě Bůh hned na začátku mezi vámi vyvolil, aby ode mne pohané uslyšeli slovo evangelia a uvěřili. ... ¹¹Věříme přece, že jsme stejně jako oni spaseni milostí Pána Ježíše.“ ¹²A když Barnabáš a Pavel začali vypravovat, jaká znamení a divy činil Bůh skrze ně mezi pohané, všichni ve shromáždění zmlkli a poslouchali. ¹³Když domluvili, ujal se slova Jakub a řekl: „Bratří, slyšte mne! ¹⁴Šimon vypravoval, jak Bůh poprvé projevil pohanům svou milost a povolal si z nich svůj lid. ¹⁵S tím se shodují slova proroků, neboť je psáno: ¹⁶„Navrátím se zase a znovu postavím Davidův zbořený dům, z jeho trosky jej opět vystavím a zbuduji, jako byl dřív, ¹⁷aby také ostatní lidé hledali Pána, všechny národy, nad nimiž bylo vysloveno mé jméno. To praví Pán, ¹⁸který to oznámil už před věky.“ ¹⁹Proto já soudím, abychom nedělali potíže pohanům, kteří se obraceli k Bohu, ²⁰ale jen jim napsali, aby se vyhýbali všemu, co přišlo do styku s pohanskou bohoslužbou, aby nežili ve smilstvu, aby nejedli maso zvířat, která nebyla zbavena krve, a aby nepožívali krev. ²¹Vždyť Mojžíš má odedávna po městech své kazatele, kteří čtou jeho Zákon v synagógách každou sobotu.“ ²²Tu se apoštolové a starší za souhlasu celé církve rozhodli, že ze svého středu vyvolí dva muže a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie. Byli to Juda, kterému říkali Barsabáš, a Silas, přední muži mezi bratřími.“

Ga 2:11-14 „¹¹Když pak Petr přišel do Antiochie, postavil jsem se otevřeně proti němu, protože byl zřejmě v nepravu. ¹²Nejprve jidal totiž společně s pohané; když však přišli někteří lidé z okolí Jakubova, začal couvat a oddělovat se, protože se bál zastánců obřízky. ¹³A spolu s ním se takto pokrytecky chovali i ostatní Židé, takže jejich pokrytectvím se dal strhnout i Barnabáš. ¹⁴Když jsem však viděl, že nejdou přímo za pravdou evangelia, řekl jsem Petrovi přede všemi: „Jestliže ty, který jsi Žid, nedodržuješ mezi námi židovský zákon, jak to, že nutíš pohané, aby ho dodržovali?““

Sk 15:19.20 „¹⁹Proto já soudím, abychom nedělali potíže pohanům, kteří se obraceli k Bohu, ²⁰ale jen jim napsali, aby se vyhýbali všemu, co přišlo do styku s pohanskou bohoslužbou, aby nežili ve smilstvu, aby nejedli maso zvířat, která nebyla zbavena krve, a aby nepožívali krev.“

Sk 15:29-35 „²⁹Zdržujte se všeho, co bylo obětováno modlám, také krve, pak masa zvířat, která nebyla zbavena krve, a konečně smilstva. Jestliže se toho všeho vyvarujete, budete jednat správně. Buďte zdraví.“ ³⁰Pak se pověření bratři odebrali do Antiochie. Tam všechny shromáždili a odevzdali jim dopis. ³¹Když jej bratři přečetli, velmi se zaradovali, protože je uklidnil. ³²Také Juda a Silas bratry velmi povzbudili a posílili svými slovy; vždyť i oni byli proroci. ³³Zůstali tam nějakou dobu; pak je bratři s přáním pokoje propustili a oni se vrátili zpět. ³⁴Silas se však rozhodl, že tam zůstane, a tak šel Juda do Jeruzaléma sám. ³⁵Pavel a Barnabáš zůstali ještě v Antiochii a s mnoha jinými tam učili a zvěstovali slovo Páně.“

Am 9:11.12 „¹¹V onen den postavím padající Davidův stánek a jeho trhliny zazdím, opravím, co na něm pobořeno, a zbuduji jej jako za dnů dávných. ¹²Podrobí si pozůstatek lidu edómského a všech pronárodů; i budou nazývány mým jménem, je výrok Hospodina, který toto činí.“

ČT 15. listopadu – Nesnadné řešení

Sk 15:19.20 „¹⁹Proto já soudím, abychom nedělali potíže pohanům, kteří se obraceli k Bohu, ²⁰ale jen jim napsali, aby se vyhýbali všemu, co přišlo do styku s pohanskou bohoslužbou, aby nežili ve smilstvu, aby nejedli maso zvířat, která nebyla zbavena krve, a aby nepožívali krev.“

Sk 15:29-35 „²⁹Zdržujte se všeho, co bylo obětováno modlám, také krve, pak masa zvířat, která nebyla zbavena krve, a konečně smilstva. Jestliže se toho všeho vyvarujete, budete jednat správně. Buďte zdraví.“ ³⁰Pak se pověření bratři odebrali do Antiochie. Tam všechny shromáždili a odevzdali jim dopis. ³¹Když jej bratři přečetli, velmi se zaradovali, protože je uklidnil. ³²Také Juda a Silas bratry velmi povzbudili a posílili svými slovy; vždyť i oni byli proroci. ³³Zůstali tam nějakou dobu; pak je bratři s přáním pokoje propustili a oni se vrátili zpět. ³⁴Silas se však rozhodl, že tam zůstane, a tak šel Juda do Jeruzaléma sám. ³⁵Pavel a Barnabáš zůstali ještě v Antiochii a s mnoha jinými tam učili a zvěstovali slovo Páně.“

Am 9:11.12 „¹¹V onen den postavím padající Davidův stánek a jeho trhliny zazdím, opravím, co na něm pobořeno, a zbuduji jej jako za dnů dávných. ¹²Podrobí si pozůstatek lidu edómského a všech pronárodů; i budou nazývány mým jménem, je výrok Hospodina, který toto činí.“